Nr. 4 Opłata pocztowa uiszczona gotówką Rok VI

RZEMIOSŁO

TYGODNIK

Organ Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, UL. KRÓLEWSKA 23, TEL. 665-57
KONTO P. K. O. 6066.

Warszawa, niedziela dn. 24 stycznia 1937 r.

Ile i jakiego kredytu potrzebuje rzemiosło

Straty, poniesione przez warsztaty rzemieślnicze w okresie kryzysu, spowodowały znaczne uszczuplenie kapitału obrotowego, a często nadwyrężyły bardzo poważnie nawet i substancję majątkową. Toteż warsztaty rzemieślnicze, aby móc podjąć się, poważniejszych robót, nie mogą obyć się bez kredytów, już niezależnie od tego, czy one skolei same nie muszą swoim odbiorcom zakredytować. Kredyt towarowy, z jakiego korzystają rzemieślnicy, również został poważnie zmniejszony.

Toteż nawet, gdyby kredyty towarowe były udzielane w szerszym niż obecnie rozmiarze, przeciętny warsztat rzemieślniczy nie może się obyć bez kredytu pieniężnego.

Obecna sytuacja jest tego rodzaju, że rzemiosło, aby mogło wykorzystać sposobność panującego w tej chwili ożywienia produkcji, musi otrzymać nowe źródła kredytowe, pomijając już nawet zagadnienie unowocześnienia warsztatów, co również jest sprawą palącą.

Obecnie rzemiosło w Polsce korzysta z około 100 mil. zł. kredytów pieniężnych, tymczasem najskromniejsze potrzeby wyrażają się cyfrą 160 mil. zł.

Brakuje zatem około 60 milionów złotych. Aczkolwiek nie można twierdzić, że brak ten powinien być natychmiast wyrównany, tym nie mniej trzeba skonstatować zbyt małą obsługę kredytową w chwili obecnej. W dodatku istnieje zbyt duża rozpiętość stopy procentowej, bo począwszy od 12% w poszczególnych Spółdzielniach do 4% przy kredytach B. G. K. łącznie z marżą instytucji rozprowadzających te kredyty. Rozpiętość ta powoduje napór kredytobiorców na tani kredyt, a z drugiej strony wywołuje niechęć instytucji kredytowych do rozprowadzania taniego kredytu, otwartego przez B. G. K. Biorąc dalej pod uwagę, że tani 4% kredyt B. G. K. stanowi jedynie dziesiątą część globalnej kwoty, jesteśmy świadkami zjawiska, że nie jest on w całości wykorzystany, nie dla braku chętnych kredytobiorców lecz na skutek niechętnego stanowiska instytucji rozprowadzających, którymi są przeważnie K. K. O. Niezadowolenie rzemiosła z obsługi kredytowej ma więc swoje źródło w rozpiętości stopy procentowej, tym bardziej, że łatwiejszy dostęp do taniego kredytu z natury rzeczy ma silniejszy kredytobiorca. Z tego raczej należałoby wyciągnąć wniosek, że tanie kredyty B. G. K. winny być kredytami ściśle celowymi, obsługującymi spółki celowe, a nie normalny obrót towarowy. Wychodząc z powyższego stwierdzenia należy skonstatować, że każde dalsze powiększenie kwoty taniego kredytu, w dzisiejszych warunkach wywołuje jedynie chęć przerzucenia się z drogiego kredytu na tani kredyt, a co zatem idzie, nie powiększa ani globalnej kwoty kredytów, ani ilości kredybiorców. To stwierdzenie pozwala na wysunięcie wniosku, że obecna polityka kredytowa w odniesieniu do rzemiosła, winna ulec zasadniczej zmianie. Brak jest bowiem instytucji kredytowej, któraby potrafiła prowadzić racjonalną politykę kredytową, a pozostaje poza tym nie mniej ważny problem uregulowania sprawy rozprowadzania kredytów w terenie. Faktem jest, że K. K. O., które głównie rozprowadzają tani kredyt, ze zrozumiałych powodów pragną się od tej funkcji uchylić. Oficjalnym motywem tego stanowiska jest sprawa delcredere, faktycznie zaś różna stopa procentowa. W tych warunkach, ponieważ zrównanie stopy procentowej jest nie wskazane, bo musiałoby iść wyrównanie w górę, gdyż wyrównanie w dół jest nie możliwe, przeto należałoby przyjąć zasadę, że instytucje rozprowadzające kredyty, musiałyby być zwolnione od dawania delcredere.

Wynika z tego stwierdzenie konieczności ustanowienia specjalnej instytucji kredytowej dla rzemiosła, któraby w terenie posługiwała się bankami — korespondentami, nie obarczonymi obowiązkiem udzielania pełnego delcredere. Głównym zadaniem tej właśnie instytucji byłoby powiększenie globalnej kwoty udzielanych rzemiosłu kredytów.

Z. E.

Delegat Rzemiosła Polskiego we Francji.

Z przemówienia sprawozdawczego wygłoszonego w Związku Rzemieślników Chrześcijan w Warszawie przez delegata, dyrektora Związku, p. Józefa Glapińskiego.

Granicę francuską przekroczyłem dnia 23. XI. 1936 r. i przebywałem we Francji do dnia 16 grudnia tegoż roku.

W ciągu swojej podróży odbyłem 16 zebrań na północy, wschodzie i centrum Francji. Pierwsze zaraz po przyjeździe zetknięcie się z przedstawicielami organizacji naszej Polonii miało na celu wymianę poglądów na sytuację i warunki bytu polskiego rzemiosła we Francji. Polskie rzemiosło we Francji datuje się od roku 1924; pierwsi rzemieślnicy przybyli do Francji w roku 1922, jako robotnicy, gdyż tylko w tym charakterze mogli otrzymać pozwolenie osiedlenia się i pracę. Kolebką emigracji naszej jest miejscowość Bruay les Mines. Tam robotnik polski rozpoczął pracę w kopalniach, tam też zetknął się ze swymi braćmi, którzy przybyli do Francji w późniejszych latach. Dobrze wynagradzany i znajdujący się w obcym środowisku, stosunkowo szybko ciułał oszczędności i równie szybko, jako pionier ruchu emigracyjnego potrafił poznać lokalne stosunki i przyswoić sobie panujące zwyczaje. Już następni emigranci, nie wyróżniając się taką inicjatywą, jak ich poprzednicy, tem chętniej korzystali nietylko doświadczenia, ale i usług rodaków. Stąd powstaje pomoc i pierwsze pośrednictwo między producentem - Francuzem i konsumentem - Polakiem, z którego później przybyli emigranci polscy chętnie korzystali, nie znając języka francuskiego. Z biegiem czasu wcześniej przybyli emigranci zajęli się stałym dostarczaniem artykułów spożywczych początkowo zakupywanych u wytwórców Francuzów, a później produkowanych przez nich samych. Taka mniej więcej jest droga, jaką przeszedł polski robotnik zanim przekształcił się na rzemieślnika — kupca. Przeobrażenie to ma dla nas tym większą wagę, że dokonało się jedynie pracą polskich robotników bez udziału kapitałów.

Jednym z dalszych czynników, który ogromnie ułatwił powstanie i rozwój polskich rzemieślniczo - kupieckich zakładów, jest przyzwyczajenie robotników polskich do konsumowania wyrobów, zbliżonych jakością i gatunkiem do produkowanych w Polsce. I tak np. nieznany przed tym we Francji chleb pytlowy cieszy się wielkim popytem nietylko u Polaków, ale i Francuzów, a ponieważ cena jego nie jest regulowana tak jak pieczywa pszennego, chleb ten zwany „pain fantaise“, był sprzedawany po cenach znacznie przewyższających cenę chleba pszennego. Tu leży przyczyna rozwoju i zamożności piekarstwa polskiego we Francji.

Mniej więcej podobnie przedstawia się sprawa spożycia mięsa, wędlin świeżych i konserwowych, kasz polskich w różnych gatunkach, śledzi, ogórków i t. p., które mają specjalne ceny i zapotrzebowanie. Z czasem zasięg rzemieślnika polskiego był coraz większy, zakładał on sklepy kolonialne i z manufakturą.

Obecnie we Francji istnieje ponad 3.638 zakładów, w tem:

zakł. rzeźn.-masarskich	300
piekarń	208
zakładów fryzjerskich	220
zakładów krawieckich	210
kawiarń, restauracyj, sal do zebrań	720
różnych (sklepy kolonialne i t. p.)	2000

Przeciętny obrót miesięczny wymienionych zakładów wynosi w cyfrach przybliżonych około 19.00 franków na placówkę. Największe obroty mają zakłady rzeźnicko-masarskie, których obrót przeciętny 35.000 franków, a najmniejszy — zakłady fryzjerskie, gdzie obrót przeciętny waha się około cyfry 6.000 franków

Pierwsza próba zorganizowania rzemiosła oraz kupiectwa polskiego we Francji datuje się w roku 1931. Oparła się ona o Związek Piekarzy i Związek Kupców i Przemysłowców. Komitet wspólny tych stowarzyszeń staje się podwaliną dla utworzenia Związku Kupców Polskich we Francji, który następnie rozszerzył swe agendy na rzemiosło i w związku z tym zmienił nazwę na Związek Rzemieślników i Kupców Polskich we Francji. Związek ten grupuje około 900 członków, rozsianych przeważnie po departamentach północnych i wschodnich.

Związek postawił sobie za zadanie zorganizowanie „dzikich“ kupców i rzemieślników polskich. Jako pierwsze hasło postawiono sobie obronę dotychczasowego stanu posiadania wszystkich placówek handlowych i warsztatów rzemieślniczych, będących w rękach polskich. Do dalszych zadań Związku należy między innymi: udzielanie technicznych wskazówek i porad swym członkom co do obowiązujących przepisów prawnych, zorganizowanie rzemieślników w ten sposób, by dać im możność po ewentualnym powrocie do kraju legalnego wykonywania swego zawodu i wreszcie współpraca z organizacjami polskimi na polu oświatowym. Związek wydaje swój organ miesięczny p. t. „Kupiec Polski we Francji“.

W prelekcjach swoich starałem się zawsze uwzględnić lokalne stosunki rzemiosła polskiego i przeprowadzając porównania ze stosunkami w kraju, wysnuwałem wnioski o dalszej pracy na danym terenie.

W czasie pobytu we Francji odwiedziłem 16 miejscowości, w których odbyły się zebrania. Ponieważ na wstępie wspomniałem o zakresie moich prelekcji, przeto w tym miejscu pragnąłbym podkreślić jedynie zagadnienia poruszane podczas dyskusji.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Z ŻYCIA SAMORZĄDU RZEMIEŚLNICZEGO I ORGANIZACJI RZEMIEŚLNICZYCH

Z Izby Kieleckiej

Z prac Studium Gospodarczego Zagłębia Dąbrowskiego.

Dnia 13 b. m. pod przewodnictwem Dyrektora G. Axentowicza odbyło się w Sosnowcu drugie skolei posiedzenie Sekcji Rzemiosła, Chałupnictwa i Przemysłu Artystycznego powołanej swego czasu przez Radę Studium Gospodaczego Zagłębia Dąbrowskiego.

Po zapoznaniu się zebranych z wynikiem prac i badań przeprowadzonych przez Biuro Studium przy bardzo wydatnej pomocy Kierownika Biura Organizacyjno-Handlowego przy Związku Izb Rzemieślniczych R. P. p. Kioka Władysława — odbyła się dyskusja, w wyniku której postanowiono w oparciu o zebrany materiał opracować plan akcji gospodarczej. W związku z tym zostali wyznaczeni referenci dla poszczególnych zagadnień, którzy w terminie najkrótszym przedłożą przewodniczącemu Sekcji Dyr. G. Axentowiczowi niezbędny materiał i wstępnie przedyskutowane na posiedzeniu wnioski.

Konferencje delegatów Kieleckiej Izby Rzemieślniczej w Zawierciu.

Dnia 11 b. m. Przedstawiciele Izby Rzemieślniczej w Kielcach, a mianowicie Dyrektor G. Axentowicz, Radca Feliks Siłuszek i Radca Jan Gruszczyński odbyli w Zawierciu konferencję z delegatem Funduszu Pracy p. Gorczycą w sprawach dotyczących akcji walki z bezrobociem w rzemiośle. W szczególności ustalono metody współpracy odnośnie kwalifikowania rzemieślników, którzy zgłosili gotowość przesiedlenia się na Ziemie Północno-Wschodnie. Delegaci Izby Rzemieślniczej po wysunięciu dezyderatów odnośnie metod przesiedlenia postanowili zwolnić zainteresowanych od wszelkiego rodzaju opłat należnych Izbie za przeprowadzenie egzaminów kwalifikacyjnych. Z kolei m. in. rozpatrzono sprawy związane z położeniem szewców zamieszkałych na terenie m. Zawiercia.

W związku z przeprowadzonymi rozmowami z delegatem Funduszu Pracy odbyła się wieczorem konferencja z przedstawicielami członków Cechu Szewskiego oraz szewcami chałupnikami, na której zainteresowani postanowili przystąpić do prac związanych z powołaniem spółdzielni, mającej zorganizować produkcję i zbyt obuwia. Nadto omówiono z przedstawicielami różnych rzemiosł sprawy związane z niewątpliwą potrzebą likwidowania zbędnych ogniw pośrednictwa podrażających potrzebne rzemiosłu surowce i t. p. W związku z powyższym postanowiono zastanowić sę nad sprawą uruchomienia w Zawierciu Oddziału Bazaru Rzemiosła Kielecko-Kujawsko-Lubelskiej organizacji handlowej rzemiosła.

Nadto delegaci Izby Rzemieślniczej odbyli konferencję ze Starszym Cechu Rzeźniczo-Wędliniarskiego w sprawach związanych z podjęciem akcji nad wykonaniem uchwał Zjazdu Cechów Rzeźniczo-Wędlinarskich Wojew. Kieleckiego, odbytego w Kielcach w dniu 13 grudnia ub. r.

Z pobytu delegatów Kieleckiej Izby Rzemieślniczej w Pilicy.

Dnia 12 b. m. w wykonaniu uchwał Zarządu Izby Rzemieślniczej w Kielcach Dyrektor G. Axentowicz i Radca Siłuszek odbyli w Pilicy kilkugodzinną konferencję z przedstawicielami zorganizowanego rzemiosła w Związku Rzemieślników Chrześcijan. Na omawianej konferencji przedstawiciele Izby Rzemieślniczej wysłuchali sprawozdania Prezesa Związku p .Jana Guzika, oraz sekretarza Jana Wieczorka, którzy wyczerpująco oświetlili wynik prac przeprowadzonych od chwili powstania Związku t. zn. od połowy roku ub. oraz omówili bolączki i potrzeby zrzeszonego w Związku rzemiosła.

Skolei przedstawiciele Izby Rzemieślniczej po zapoznaniu zebranych z tokiem prac Izby Rzemieślniczej omówili program prac Związku Rzemieślników na najbliższą przyszłość, wskazując w szczególności na rolę i znaczenie Kasy bezprocentowego kredytu.

Nadto przedstawiciele Izby Rzemieślniczej ustalili zasady współpracy Izby ze Związkiem.

Należy podkreślić, że Zarząd Związku wykazał znaczną aktywność w swej działalności i zdołał w ciągu pół roku zorganizować 108 członków płacących składki. Poza Związkiem zrzeszającym wszystkich rzemieślników chrześcijan działają jeszcze na terenie Pilicy dwa Cechy, a mianowicie rzeźniczo-wędliniarski i ciesielsko-stolarski.

Delegaci Izby Rzemieślniczej zalecili przedstawicielom rzemiosła szewskiego reaktywowanie Cechu Szewskiego, który został powołany na początku XVII wieku. Dodać należy, że szewców mistrzów na terenie Pilicy jest już bardzo niewielu i że rzemiosło to upada.

Nadto delegaci Izby Rzemieślniczej odbyli konferencję z przedstawicielami Cechu Rzeźnicko - Wędliniarskiego w sprawach zorganizowanego w Cechu rzemiosła.

Skolei delegaci Izby Rzemieślniczej odbyli konferencję z przedstawicielami rzemiosła z Żarnowca, w wyniku której zostanie w najbliższym czasie zorganizowany Związek Rzemieślników Chrześcijan i Kasa bezprocentowego kredytu dla rzemiosła.

Dodać należy, że podczas bytności w Pilicy delegaci Izby omówili z zainteresowanymi rzemieślnikami zasady współpracy w akcji organizacyjno-handlowej.

Po zakończeniu prac w Związku Rzemieślników Chrz. przeprowadzono rozmowy z przedstawicielem Związku Rzemieślników Żydów na temat aktualnych spraw.

Podczas pobytu w Sosnowcu Dyrektor Izby Rzemieślniczej

p. G. Axentowicz wespół z Radcą Izby p. F. Siłuszkiem odbyli konferencję w aktualnych sprawach zawodowych i gospodarczych z przewodniczącymi komisyj egzaminacyjnych, Zarządem Cechu Rzeźniczo-Wędlinarskiego w Sosnowcu, Zarządem Banku Rzemieślników Chrz. w Sosnowcu, przedstawicielami Związku Czeladzi Chrześcijańskiej Zagłębia Dąbrowskiego oraz z przedstawicielami Zarządu Zw. Rzemieślników Chrześcijan w Sosnowcu.

Nadto podczas pobytu Dyr. G. Axentowicza rozpatrzył i załatwił szereg spraw zgłoszonych przez zainteresowanych rzemieślników.

Zebranie rzemiosła w Skarżysku-Kamiennej.

W niedzielę odbyło się w Skarżysku-Kamiennej Walne Zebranie Stowarzyszenia Przemysłowo-Rzemieślniczego, na którym udzielono absolutorium ustępującemu zarządowi oraz dokonano wyboru nowych władz Stowarzyszenia. Zebraniu przewodniczył na życzenie zebranych p. Jan Korsak — Zastępca Dyrektora Izby Rzemieślniczej w Kielcach, na wniosek którego zebrani postanowili wynająć lokal na biuro i świetlicę Stowarzyszenia oraz urządzić w bieżącym karnawale zabawę taneczną, przeznaczając dochód z niej na zasilenie funduszów Kasy Bezprocentowego Kredytu Rzemiosła Chrześcijańskiego w Skarżysku.

Po zakończeniu zebrania Stowarzyszenia odbyło się skolei drugie zebranie organizacyjne Kasy Bezprocentowego Kredytu Rzemiosła Chrześcijańskiego, któremu przewodniczył delegat Izby Rzemieślniczej p. Jan Korsak. Zebrani po odczytaniu i przyjęciu statutu Kasy złożyli swe podpisy pod protokółem organizacyjnym oraz statutem Kasy upoważniając jednocześnie trzy osoby z pośród siebie do przeprowadzenia dalszych formalności związanych z rejestracją statutu i uruchomieniem Kasy.

W wolnych wnioskach, zebrani na wniosek p. Szota — Prezesa Stowarzyszenia Przemysłowo-Rzemieślniczego w Skarżysku uchwalili wyrazić Izbie Rzemieślniczej w Kielcach słowa uznania i podziękowanie za stale okazywaną przez Izbę Rzemieślniczą pomoc rzemiosłu i organizacjom rzemieślniczym w realizacji poczynań, zmierzających do gospodarczego podniesienia rzemiosła polskiego, zaś delegatowi Izby Rzemieślniczej p. J. Korsakowi złożono podziękowanie za poniesione trudy i udział w pracach organizacyj rzemieślniczych w Skarżysku.

Powiatowa Konferencja Gospodarcza Rzemieślniczo - Kupiecka w Olkuszu.

W sobotę dnia 9. bm. odbyła się w Olkuszu pod przewodnictwem Starosty Olkuskiego konferencja z przedstawicielami rzemiosła i kupiectwa pow. Olkuskiego, w której oprócz Starosty i Vice - Starosty udział wzięli: przedstawiciel Izby Rzemieślniczej w Kielcach p. Jan Korsak — Zastępca Dyrektora Izby, Prezydent m. Olkusza, Naczelnik Urzędu Skarbowego, Dyrektor K. K. O. i przedstawiciele Ubezpieczalni Społecznej i innych urzędów ora władz miejscowych. Rzemieślnicy i kupcy przybyli na zebranie w ilości przekraczającej 100 osób.

Na konferencji poruszono sprawy podatkowe, ubezpieczeń społecznych, budowlane i inspekcji pracy, nadzoru sanitarnego i weterynaryjnego, nielegalnego prowadzenia rzemiosła i nielegalnego kształcenia terminatorów rzemieślniczych, pomocy zimowej bezrobotnym, kredytu rzemieślniczego i kupieckiego, godzin handlu, cen pieczywa, soli i t. p. wiele innych spraw. Przedstawiciele odnośnych urzędów i instytucyj udzielili zebranym odpowiedzi i wyjaśnień na sprawy poruszone w dyskusji, zaś przedstawiciel Izby Rzemieślniczej p. J. Korsak nadto zapoznał zebranych z ostatnimi aktualnymi zagadnieniami rzemiosła oraz wezwał zebranych do wznowienia zaniedbanej przez rzemiosło kontroli warsztatów rzemieślniczych zmierzającej do likwidacji nielegalnego stanu w rzemiośle. Przewodniczący zebrania p. Starosta Olkuski oraz Jego Zastępca obiecali przyjść rzemiosłu i kupiectwu z pomocą w realizacji wysuniętych na konferencji postulatów, co zebrani przyjęli długotrwałymi oklaskami. Dodać należy, że poziom dyskusji oraz liczne wystąpienia rzemieślników i kupców wskazywały na wysokie wyrobienie obywatelskie i społeczne przedstawicieli rzemiosła i kupiectwa, które żywo interesuje się zagadnieniami gospodarczymi i społecznymi zarówno miejscowymi jak i ogólno państwowymi. —

Z Izby Łódzkiej

Ku uwadze blacharzy, kotlarzy oraz ślusarzy.

Organizujący się na terenie Łodzi przy Izbie Rzemieślniczej Instytut Naukowy Rzemieślniczy zamierza zorganizować kursy traserstwa dla:

1) blacharzy i kotlarzy,
2) ślusarzy i tokarzy.

Kursy te posiadają wielkie znaczenie dla wyżej wymienionych zawodów i dlatego z pewnością zainteresują bliżej rzemieślników i ich organizacje, które winny w powyższej sprawie porozumieć się w najbliższym czasie z Instytutem.

Z życia rzemieślniczego:

W dniu 14 stycznia b. r. odbyła się konferencja Zarządów Cechowych w Łęczycy, w której wziął udział przedstawiciel Starostwa łęczyckiego oraz delegat Izby p. Lewandowski — kierow. wydz. ogólnego.

Tematem konferencji była sprawa reorganizacji cechów w myśl rozporządzenia Min. Przem. i Handlu z dn. 20.II.1936r. W wyniku konferencji Zarządy Cechowe podjęły uchwałę komasacji Cechów słabych i zorganizowania 4 cechów silnych.

*

W dniu 12 stycznia b. r. delegat Izby kier. wydz. ogólnego p. E. Lewandowski był obecny na Ogólnym Zebraniu Rzem. Chrześcijan w Grabowie k/Łęczycy przy udziale przedstawicieli społeczeństwa miejscowego.

Po zreferowaniu przez Delegata ostatnich dążeń w kierunku stworzenia mocnych organizacyj, mogących występować z postulatami dla dobra rzemiosła, postanowiono zorganizować je-

den Cech ogólny, skupiający wszystkich rzemieślników z Grabowa, gm. Sobótki i gm. Mazew.

*

W dniu 13 stycznia b. r. delegat Izby kier. wydz. ogólnego wspólnie z przedstawicielem Starostwa Łęczyckiego byli obecni na ogólnym zebraniu rzemieślników, zwołanym przez Burmistrza m. Poddębic.

W wyniku referatów wygłoszonych przez Przedstawiciela Starostwa, p. Burmistrza i delegata Izby, zebrani rzemieślnicy chrześć. i żydzi m. Poddębic uchwalili zorganizowanie jednego Cechu Chrześcijańskiego i jednego Cechu Żydowskiego.

Konferencja w Izbie Skarbowej.

W dniu 12 stycznia b. r. Prezes i Dyrektor Izby Rzemieślniczej w Łodzi odbyli konferencję z p. Dyrektorem Izby Skarbowej w Łodzi w sprawach najaktualniejszych zagadnień podatkowych, dotyczących rzemiosła woj. łódzkiego.

Na konferencji tej poruszono następujące kwestje dotyczące biegłych przy wymiarach podatkowych, udzielania podstaw wymiaru, stosowania norm średniej dochodowości, współmierność wymiaru podatku dochodowego i obrotowego, stosowania ulg państwowego podatku przemysłowego, odrębne świadectwa przemysłowe na konsumcję wędlin masarskich, podatek od lokali, zwolnienie od egzekucji narzędzi pracy, wpływy z dodatków do świadectw przemysłowych kontrola świadectw przemysłowych, zaświadczanie uproszczonych ksiąg handlowych oraz sprawę udzielania odpowiedzi na pisemne interwencje Izby.

P. Dyr. Izby Skarbowej ustosunkował się przychylnie do wysuniętych przez Izbę Rzemieślniczą postulatów i zapowiedział wydanie w najbliższym czasie odpowiednich zarządzeń.

Z Izby Włocławskiej

Konferencja w Izbie Rzemieślniczej we Włocławku w sprawie współpracy w związku z akcją zwalczania bezrobocia.

Izba Rzemieślnicza we Włocławku doceniając wysiłki Rządu i rozumiejąc konieczność współpracy w kierunku szeroko zorganizowanej akcji zwalczania bezrobocia, postanowiła zaangażować do tej współpracy uświadomione rzemiosło.

W tym celu odbyły się w dniach 5 i 7 stycznia 1937 r. w lokalu Izby dwie konferencje z przedstawicielami poszczególnych zawodów rzemieślniczych, na których omówiono tę sprawę i nakreślono wstępny plan prac.

Plan prac tych przewiduje w pierwszym rzędzie powołanie specjalnych Komisji lustracyjnych, których zadaniem byłoby czuwanie, by pracownicy w warsztatach rzemieślniczych nie byli zatrudniani ponad normę ustalonych godzin pracy.

Należy podkreślić obywatelskie stanowisko rzemiosła, które nie uchyla się od tej pracy, uważając ją za swój obowiązek wobec Państwa i społeczeństwa.

Jeszcze w pierwszej połowie stycznia r. b. po ostatecznym sfinalizowaniu prac wstępnych i po porozumieniu się z miejscowymi władzami Inspekcji Pracy, Izba przystąpiła do realizacji zamierzonych prac.

Z Cechu Wędliniarzy i Rzeźników w Sokołowie.

Cech Wędliniarzy i Rzeźników w m. Sokołowie Podlaskim, województwa lubelskiego, podaje do wiadomości, że na dzień 24 stycznia 1937 roku na godzinę 12 zwołuje Walne Zebranie wszystkich członków, które odbędzie się w lokalu Resursy Rzemieślniczej przy ulicy Kilińskiego 7, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego i asesorów. 2) Wybory członków zarządu: a) starszego cechu, b) podstarszego, c) członków zarządu i zastępców, d) komisji rewizyjnej. 3) Uchwalenie preliminarza budżetowego na 1937 rok. 4) Wolne wnioski.

Jednocześnie zaznacza się, że w razie nieprzybycia połowy członków, zebranie odbędzie się w drugim terminie, to jest po upływie godziny.

W sprawie ulg kolejowych dla uczestników kursów rzemieślniczych.

Niektóre Izby Rzemieślnicze, Instytuty Rzemieślnicze lub Przemysłowo - Rzemieślnicze zwróciły się do Związku Izb Rzemieślniczych z prośbą o poczynienie odpowiednich starań celem uzyskania ulg kolejowych dla uczestników wszelkiego rodzaju kursów rzemieślniczych.

Związek Izb Rzemieślniczych R. P. zawiadamia, w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że o ulgi kolejowe dla uczesników kursów rzemieślniczych można czynić starania tylko w tym wypadku, gdy kursy te są długotrwałe t. zn. nauka na nich trwa 1, 2 lub 3 lata i system nauki na tych kursach jest podobny do metody nauczania w szkole.

Zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, które obowiązują w tej sprawie, zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 8 z dnia 25 września 1935 r. poz. 158 oraz w Dzienniku Urzędowym tegoż Ministerstwa Nr. 10 w dn. 12 listopada 1936 r. poz. 202.

Odpowiednie wnioski w tej materii z podaniem nazwy instytucji, która organizuje kursy, odpowiadające powyższym normom, nazwę kursu, miejscowość, w której kursy są przeprowadzone, należy skierować do właściwego Kuratorium **najpóźniej w ciągu m. lutego 1937 r.** z prośbą o przekazanie ich Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, które po zakwalifikowaniu kursów wystąpi do Ministerstwa Komunikacji o przyznanie ulg kolejowych uczestnikom tych kursów.

USTAWODAWSTWO OGÓLNE

Musimy zapoznać się z przepisami kodeksu handlowego

Spółka jawna zwana inaczej spółką firmową, jest to zrzeszenie osób prowadzących we wspól nym imieniu przedsiębiorstwo handlowe w celach zysku. Akt zawiązania spółki winien być przez wspólników, których liczba nie jest ograniczona sporządzony na piśmie i wciągnięty do rejestru handlowego. Umowa spółki może być zmieniona tylko za zgodą wszystkich wspólników, przy czym umowa spółki nie może przewidywać zmiany warunków na jakich zawiązano spółkę, bez zgody wszystkich wspólników. Obowiązek zgłoszenia spółki do rejestru ciąży na każdym ze wspólników. Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki jest nieograniczona i solidarna. Każdy ze wspólników odpowiada całym swoim majątkiem, nie tylko wniesionym do spółki, za jej zobowiązania. Wierzyciel może żądać od jednego ze wspólników pokrycia całości zobowiązania, po czym wspólnik winien się domagać od reszty wspólników zapłaty przypadających na nich części zobowiązania.

Stosunki między wspólnikami reguluje umowa spółki, opierając na przepisach prawa, z którego wynika, że prowadzenie spraw spółki może być powierzone wszystkim, kilku lub jednemu ze wspólników, bądź osobie trzeciej. Zaznaczyć należy, że wspólnik prowadzący interesy spółki nie może za swą pracę otrzymywać wynagrodzenia.

Udział wspólnika może być bądź pieniężny, bądź nie pieniężny t. zw. polegający na przekazaniu spółce rzeczy lub praw. W razie wątpliwości uważa się, że wkłady wspólników w spółce jawnej są równe.

Zysk lub stratę spółki dzieli się równo między wspólników, przy czym wspólnik może żądać podziału i wypłaty całości zysku z końcem roku obrotowego. Nawet w wypadku, gdy spółka poniosła straty wspólnik ma prawo żądać co rocznie wypłaty odsetek od swego kapitału w wysokości 4 od sta.

Każdego ze wspólników obowiązuje zakaz konkurencji t. zn. żadnemu z nich niewolno prowadzić na własną rękę tych interesów handlowych, które stanowią przedmiot działalności spółki. Rozwiązanie spółki następuje wskutek:

1) przyczyn, wskazanych w umowie spółki, np. upływu terminu na który zawarto spółkę,

2) zgodnej uchwały wszystkich wspólników,

3) upadłości spółki,

4) śmierci wspólnika,

5) ogłoszenie upadłości jednemu ze wspólników,

6) wypowiedzenia umowy przez jednego ze wspólników,

7) wyroku sądu, nakazującego rozwiązanie spółki.

W razie rozwiązania spółki firmowej, celem zakończenia jej interesów wspólnicy muszą powołać likwidatorów spółki ze swego grona bądź z osób trzecich. Likwidatorzy winni zakończyć interesy spółki.

Dalszy ciąg nastąpi.

UBEZPIECZENIA

W SPRAWIE UBEZPIECZENIA EMERYTALNEGO TERMINATORÓW.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, terminatorzy, odbywający naukę zawodową na podstawie umowy spisanej i rejestrowanej w myśl wymagań prawa przemysłowego, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia emerytalnego robotników.

Wobec powstałych wątpliwości przy ustalaniu daty, od której terminatorzy nie podlegają obowiązkowi tego ubezpieczenia, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w jednym z ostatnich okólników wyjaśnił, co następuje: za datę, od której terminatorzy nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia emerytalnego robotników uważać należy datę obowiązywania umowy spisanej i rejestrowanej, określoną w tej umowie.

W wypadku gdy data obowiązywania umowy nie jest zgodną z datą faktycznego rozpoczęcia nauki, terminator od dnia faktycznego jej rozpoczęcia aż do dnia, od którego obowiązuje spisana i rejestrowana umowa, podlega obowiązkowi ubezpieczenia w pełnym zakresie.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA PRACODAWCÓW.

Celem usunięcia wątpliwości co do odpowiedzialności pracodawców za przekroczenie przez nich obowiązków, wynikających z ustaw o ubezpieczeniach społecznych wyjaśnia się, że pracodawca, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności cywilnej w stosunku do pracownika, może być ukarany grzywną lub aresztem za następujące przewinienia:

1) za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia pracownika do ubezpieczeń społecznych: 2) za podanie w zgłoszeniach, listach lub wykazach, przewidzianych w ustawach ubezpieczeniowych, nieprawdziwych danych; 3) za udzielanie nieprawdziwych wyjaśnień lub odmowę udzielenia wyjaśnień instytucjom ubezpieczeń społecznych; 4) za potrącanie pracownikom przy wypłacie zarobków wyższych składek niż przewidziane są odpowiednimi ustawami; 5) za niewpłacenie w terminie części składek, przypadających od zatrudnionych pracowników; 6) za zmuszanie zatrudnionych pracowników pod groźbą rozwiązania stosunku pracy lub w inny sposób do ukrywania ich stosunku pracy przed instytucjami ubezpieczeń społecznych, lub do udzielania fałszywych danych co do należnego im zarobku i t. d. —

Grzywna lub areszt wymierzane są pracodawcy administracyjnie. Kara grzywny wynosi

do 3 tysięcy złotych, a aresztu do 3-ch miesięcy.

Za pracodawcę może być uważany również kierownik zakładu pracy, który jest uprawniony i zobowiązany do wykonywania w imieniu pracodawcy czynności, ciążących na tym ostatnim.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA PRACODAWCY ZA NIEZGŁOSZENIE PRACOWNIKA DO UBEZPIECZENIA.

Jak wyjaśnia Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w razie utraty przez pracownika lub członków jego rodziny prawa do świadczeń, przewidzianych ustawą o ubezpieczeniu społecznym i dekretem o ubezpieczeniu pracownia przypadających składek we właściwych terminach — pracodawca obowiązany jest wypłacić zainteresowanemu sumę odpowiadającą wartości świadczeń, jakie uzyskałby z ubezpieczeń społecznych, oraz wynagrodzić powstałe z tego tytułu szkody i straty.

Instytucje ubezpieczeń społecznych obowiązane są na żądanie uprawnionych dostarczyć obliczenia świadczeń, których pracownik lub jego rodzina zostali pozbawieni wskutek niespełnienia obowiązku ciążącego na pracodawcy.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, pracodawca odpowiada wobec pracownika lub osoby, uprawnionej do świadczeń po nim, tylko za szkody rzeczywiste, które możliwe są do obliczenia.

OBLIGACJE POŻYCZKI NARODOWEJ NA ZALEGŁE SKŁADKI.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych po porozumieniu z Ministerstwem Skarbu ustalił, że obligacje 6% Pożyczki Narodowej, nie pochodzące z subskrypcji pracodawców-dłużników ubezpieczalni społecznych, mogą być przyjmowane od nich na pokrycie zaległych składek, należnych za czas do 1 stycznia 1936 r., o ile niemożliwe jest ściągnięcie należności gotówką.

SPRAWY PODATKOWE

SPRZEDAŻ PRODUKTÓW WŁASNEGO WYROBU W OBRĘBIE LOKALU ZAKŁADU PRZEMYSŁOWEGO.

Art. 14 (2) ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z r. 1936 Nr. 46, poz. 339) **w brzmieniu, obowiązującym od dnia 1 stycznia 1937 r.**, postanawia:

„Sprzedaż produktów własnego wyrobu, dokonywana w tym samym lokalu, gdzie mieści się zakład przemysłowy, nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa".

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 grudnia 1936 r. o wykonaniu ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z r. 1936 Nr. 93, poz. 649) w § 47 głosi:

§ 47 (1). Wszelkiego rodzaju zakłady utrzymywane przez przedsiębiorstwo przemysłowe, **poza lokalem zakładu przemysłowego w celu sprzedaży wyrobów własnej produkcji uważa się za oddzielne zakłady handlowe, wymagające nabycia odrębnych świadectw przemysłowych** stosownie do przepisów rozdziału I cz. II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy

(2) **Sprzedaż produktów własnego wyrobu, dokonywana w tym samym lokalu, gdzie mieści się zakład przemysłowy, nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa** nawet w razie przeznaczenia specjalnego pomieszczenia dla prowadzenia sprzedaży produktów własnego wyrobu — pod warunkiem jednak, aby pomieszczenie to znajdowało się w granicach lokalu zakładu przemysłowego. — **Oddzielenie pomieszczenia, w którym prowadzona jest sprzedaż od pomieszczeń, w których mieści się zakład przemysłowy, ścianą, sienią, schodami, korytarzem, podwórzem i t. p., lub dokonywania sprzedaży na terenie tej samej nieruchomości, w której znajduje się zakład przemysłowy, nie stanowi przeszkody do uznania, że sprzedaż dokonywana jest w lokalu zakładu przemysłowego.**

(3) W razie sprzedaży w zakładach, o których mowa w pkt. 2, oprócz własnych wyrobów także i innych towarów, powinno być wykupione właściwe świadectwo przemysłowe (na handel hurtowy, detaliczny lub drobny). —

Przytoczone wyżej przepisy w formie ostatecznej, przesądziły sprawę sprzedaży wyrobów własnej produkcji, mianowicie:

a) o ile sprzedaż wyrobów własnej produkcji jest dokonywana poza lokalem zakładu przemysłowego (np. w sąsiedniej nieruchomości, na innej ulicy i t. p.) — wtedy na taki zakład należy nabyć właściwe świadectwo przemysłowe kategorii handlowej;

b) o ile sprzedaż wyrobów własnej produkcji dokonywana jest w obrębie lokalu przemysłowego **(w tej samej nieruchomości, np. pracownia rzemieślnicza znajduje się w oficynie, a sklep w frontowej części nieruchomości) — wtedy taki zakład handlowy jest wolny od obowiązku nabycia świadectwa przemysłowego kategorii handlowej, o ile w tym zakładzie nie spzredaje się towarów obcych;**

c) **w razie sprzedaży oprócz własnych wyrobów także innych towarów (pkt. b) — powinno być wykupione właściwe świadectwo przemysłowe kategorii handlowej. —**

W. Kozłowski.

W SPRAWIE OPODATKOWANIA WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH POCZYNIONYCH W OBCEJ NIERUCHOMOŚCI.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu z dnia 11 stycznia 1937 r., Nr. 1, poz. 26 zamieszczony został okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 21 grudnia 1936 r. L. D. V. 23370/2/36, zawierający wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 29 maja 1936 r. L. Rej. 9356/33, który zamieszczamy poniżej:

„Z aktów sprawy wynika, że

sporna suma została wydatkowana w związku z wynajęciem przez skarżący Związek chłodni, a to na doprowadzenie najętej nieruchomości do odpowiedniego do tego przeznaczenia stanu. Jakkolwiek chodziło tu o wkłady w nieruchomość obcą, to jednak skarżącemu przysługiwało z umowy najmu prawo długoletniego (przez 15 lat) używania danego lokalu na swoje cele, fakt ten więc może mieć tylko wpływ na ustalenie odpowiedniej do czasu najmu stopy amortyzacji wydatków na jego ulepszenie, wzgl. dostosowanie do celów najemcy, wydatek sam jednak stoi w oczywistym związku z nabyciem nowego objektu, mianowicie chłodni, mającego ze swego przeznaczenia i racji gospodarczej być niewątpliwie składnikiem źródła dochodu skarżącego Związku, jakim jest jego przedsiębiorstwo handlowe. Sporna kwota zatym stanowi wydatek na powiększenie wzgl. ulepszenie źródła dochodu i z tego powodu nie może być jej doliczenie do podstawy wymiaru podatku dochodowego uznane za niezgodne z ustawą (art. 8 p. 1 ustawy o podatku dochodowym poz. 411/25 Dz. Ust.). **Przy ustalaniu wysokości tej kwoty została już uwzględniona amortyzacja (10%) pełnego kosztu inwestycji za pierwszy rok, zaczym przepis art. 6 ustawy o podatku dochodowym nie został naruszony"**

Unieważnienia świadectw.

Unieważnia się zgubione świadectwo czeladnicze dla zawodu szewskiego na nazwisko Alojzego Czapli, zam. w Tąpkowicach pow. będziński.

*

Unieważnia się świadectwo czeladnicze dla zawodu rzeźnickiego na nazwisko Feliksa Łabędzia zamieszkałego w Gdyni.

Skrzynka Pocztowa

Wolny Cech Rzeźnicko - Wędliniarski — Świecie n. Wisłą.

Aczkolwiek art. 142 prawa przemysłowego wymienia jako miosła zarówno: 1) rzeźnictwo i wyrąb mięsa jak i 2) masarstwo (wędliniarstwo), to jednak ustawa o państwowym podatku przemysłowym odmiennie traktuje te dwa rzemiosła.

I tak:

I. Zakłady rzeźnickie (wyrąb mięsa), których właściciele posiadają karty rzemieślnicze i zatrudniają jednego członka rodziny i uczniów przemysłowych — nie podlegają postanowieniom art. 8 p. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym i § 41 rozporządzenia wykonawczego do tejże ustawy i **opłacają podatek przemysłowy od obrotu.**

Natomiast **ulga z art. 8 p. 5** ustawy **przysługuje masarniom (wędliniarstwo)** na równi z zakładami przemysłowymi, gdyż wykupują one świadectwa przemysłowe kategorii przemysłowej.

II. Zakłady rzeźnickie (wyrąb mięsa) IV kat. handlowej, jako zakłady handlowe **mogą zatrudniać:**

1) 1 pracownika do lat 18 lub ponad lat 55, 2) uczniów przemysłowych (art. 116 prawa przemysłowego), 3) praktykantów handlowych, 4) chłopców do posyłek, 5) posługaczy (rozdz. I kat IV, cz. II lit. A taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o p. p. p. i § 71 rozp. wyk.).

Natomiast **w masarniach (wędliniarstwo) do liczby robotników nie zalicza się:**

1) uczniów przemysłowych (art. 116 prawa przemysłowego),

2) pracowników umysłowych, zajętych w biurach przedsiębiorstw przemysłowych (buchalterów, korespondentów i t. p.),

3) robotników, zajętych dostawą paliwa, surowców i t. p.,

4) robotników, zajętych rozwożeniem wytworzonych produktów (rozdz. XIX cz. II lit. C taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ust. o p. p. p. i § 89 rozp. wyk.). —

Prenumerata: Kwartalnie zł. 2, półrocznie zł. 4, rocznie zł. 8.

Ceny ogłoszeń: 1/1 strony — zł. 300, 1/2 — zł. 160, 1/4 — zł. 85, 1/8 — zł 45, 1/16 — zł. 22.50. W tekście 25% drożej.
Unieważnienie świadectw zł. 1.50

Wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. Redaktor: **Julian Strawa**

Zakł. Graf. „Polska Zjednoczona" Nowolipie 2.